

Ervaringen van Ardine Korevaar en Henk van der Scheer

In de zomer vragen volken

Na de hectische zwermperiode in mei en juni volgt de zomer met onder andere drachten van de linde, de witte klaver, bonte bermen en akkerranden en bloemen in de tuinen en parken in de stad. In deze periode groeien de volken nog flink en halen ze een overschot aan nectar. Gewoonlijk zwermen volken met een jonge koningin dat jaar niet meer. Volken met een oude koningin daarentegen kunnen 's zomers iedere zes weken zwermen. Die moet u met enige regelmaat blijven nazien op zwermplannen. Als alles goed gaat, kunt u in de tweede helft van juli de zomeroogst binnen halen. Daarna volgt de bestrijding van varroa, maar daarover een volgende keer meer. Gaat u in augustus naar de heide, dan moet u al in de periode daarvoor de varroamijten bestrijden met mierenzuur.

Na de voorjaarsdrachten valt er in juni vaak wat minder te halen voor de bijen. Slinger daarom na de voorjaarsdracht geen kantramen uit de broedkamers, zodat er wat honing overblijft in het volk. Controleer in juni of de volken nog ten minste drie volle broedkamerramen voorraad hebben. Eventueel voert u bij met suikersiroop in een verhouding van 3:2 (suiker: water).

Kunstzwermen controleren

Vier weken na het maken van de kunstzwermen controleert u of de jonge koninginnen aan de leg zijn. Is dat niet het geval, dan hangt u een raam met open broed in het volk. Let wel op de aanwezigheid van eitjes in dat raam. Mocht er geen jonge koningin in het volk aanwezig zijn, dan zullen de werksters alsnog

Dracht Aubrieta-bloemzaadteelt.
(foto Jaap van Popering)

.....

Werkzaamheden:

1. U slingert honing als de raten in de honingkamer (voor tenminste vijfde deel) verzegeld zijn en flink stoten met dergelijke ramen (stootproef) uitwijst dat er geen (honing)druppels uit vallen.
2. Behandel broedloze volken met 3% oxaalzuur met behulp van een bloemenspuit die een fijne nevel levert ter bestrijding van varroa.
3. Op de dertiende dag doppen breken in de 'achterblijvers'.
4. Verenig volken met de krantenmethode, houd de jonge koningin aan.

Benodigheden:

De gebruikelijke gereedschappen.

Voor het oogsten van honing: slinger, ontzegelbak, ontzegelvork, aftapvat, dubbele zeef.

Voor het controleren van de ontwikkeling van de volken: ramen met kunstraat, zesramers, eventueel tienramers, voor broedafleggers,

Voor het vangen van een zwerm: emmer, veger, eventueel een snoeischaar voor het knippen van takken en een zesramer met uitgebouwde ramen of ramen met kunstraat.

.....

wat minder aandacht

doppen optrekken op de jonge larven in het raam met open broed. Gebeurt dat niet, dan mag u aannemen dat er wel een jonge koningin aanwezig is die snel aan de leg zal gaan. Blijkt de koningin darrenbroedig en produceert ze enkel bultbroed (darrenpoppen), dan laat u het volk afvliegen op een buurvolk. U zet daartoe de kast met het darrenbroed enkele meters van de oude plaats en klopt alle ramen uit die kast af voor de stand. Voor u gaat afkloppen schuift u eerst het buurvolk halfweg op naar de plek waar tot dan de kast met de darrenbroedige moer stond. Geef eventueel een extra bak aan dit buurvolk als er veel afvliegers bijkomen.

Zomerwerkzaamheden

Hebt u door het maken van kunstzwermen en broedafleggers teveel volken gekregen, dan kunt u die

proberen te verkopen, zeker als het om volken gaat met een standbevruichte raskoningin. Een andere oplossing is om volken te verenigen met de krantenmethode. Doe dit wanneer de jonge koningin goed aan de leg is, zij zwermt in hetzelfde jaar meestal niet meer. Vóór de vereniging verwijdert u de koningin uit het volk met de oudste koningin. Hierdoor krijgt u een sterk volk dat veel nectar kan halen, zodat er in de tweede helft van juli wat te slingeren valt. Mocht zo'n volk door de goede weersomstandigheden erg veel halen op een rijke dracht, dan kan een tweede honingkamer worden gegeven. Die plaatst u onder de al aanwezige honingkamer op het koninginnenrooster. Bedenk wel dat al die zomerhoning in feite de wintervoorraad is voor de bijen. Als u die wegneemt, geeft u de volken daarvoor natuurlijk voeding terug in de vorm van suikersiroop of invertsuiker. U kunt een paar liter

Akkerrand langs gemaaid vlas

Lindebloesem

Foerageren op witte klaver (foto's Henk van der Scheer)

suikersiroop voeren om de eerste paniek over de verdwenen voorraad te temperen en de rest geven bij de inwintering in augustus of september.

Varroabestrijding

Tot voor kort werd in de basis cursus bijhouden het 'driegangenmenu' voor de bestrijding van varroa geleerd. Dat menu omvat in het voorjaar darrenbroed in het popstadium verwijderen. De meeste mijten stappen namelijk veel liever in darrenbroed dan in werksterbroed. Daarna volgt 'de tweede gang': vanaf half juli voordat de voedsters van de winterbijen worden geboren de mijten bestrijden met mierenzuur. Ook kan Thymovar worden toegepast, mits de laatste honing al is geslingerd. Tenslotte 'de derde gang': als er in de winter geen broed is de mijten bestrijden door 3% oxaalzuuroplossing tussen de raten te druppelen. Die darrenraatmethode blijkt overigens niet erg effectief en kan beter worden vervangen door in de zwermperiode (mei-juni) broedloze volken en broedafleggers waarin het broed is uitgelopen te behandelen met 3% oxaalzuur met behulp van een bloemenspuit die een fijne nevel levert.

Dan rijst de vraag of de tweede gang, een behandeling eind juli/begin augustus na het slingeren van de zomerhoning, nog wel nodig is. In de praktijk blijkt dat de meeste 'nieuwe' volken met een jonge koningin eind juli weinig mijten bevatten en een bestrijding niet nodig is. Alleen hoofdvolken, met een oude koningin, die voor de honingproductie zorg droegen, bevatten eind juli vaak te veel mijten. Die volken hebben een behandeling met mierenzuur (of Thymovar mits de laatste honing al geoogst is) nodig om de mijtenpopulatie te reduceren. In afwijking van het officiële voorschrift is 1x toepassen van Thymovar gedurende 3 à 4 weken bij de volken van ons, Ardine en Henk, voldoende effectief. Bij voorkeur doet u die bestrijding vanaf half juli zodat de voedsters van de winterbijen al een betere start maken en zij de winterbijen goed kunnen verzorgen. Wacht niet met de behandeling tot na de tweede week van augustus, want dan bent u te laat voor een effectieve bestrijding van de mijten. Met een zorgvuldige bestrijding zullen de winterbijen nauwelijks worden geparasiteerd tijdens hun popstadium.

Naar de heide

Gaat u in augustus met sterke volken naar de heide-dracht dan moet u al in de periode daarvoor, dus in juli, de varroamijten bestrijden met mierenzuur. Toepassen van Thymovar is dan minder verstandig vanwege de kans op geur en smaak beïnvloeding van de heidehoning. Lees ook de brochure 'Effectieve bestrijding van varroa' van Bijen@wur. Na even googelen op de naam van de brochure krijgt u de site in beeld. ●